

ÄÄNEKOSKEN PAADENLAHDEN SUUNNITTELUALUEEN LUONTO- ARVOJEN PERUSSELVITYS

*Valkolehdokki on
Luonnonsuojelulailla
rauhoitettu*

Sisältö

1. Johdanto.....	3
2. Tutkimusalue	3
3. Aineisto ja menetelmät.....	3
4. Tulokset.....	4
4.1 Lohkojen yleiskuvaus.....	4
5. Pesimälinnustoselvitys.....	7
5.1 Johdanto.....	7
5.2 Tulokset	7
5.2.1 Alueella pesivät tai havaitut kansallisessa uhanalaisluokituksessa (Rassi ym. 2001) mainitut lintulajit.....	7
6. Yhteenveto	7
7. Lähteet ja kirjallisuus.....	8
8. Liitteet.....	9

1. Johdanto

WSP Environmental Oy tilasi Suomen Luontotieto Oy:ltä kesäkuussa 2010 luontoarvojen perusselvityksen Äänekosken Sahanmäen alueelta. Selvitys liittyy Metsäliiton ja Vapon käynnistämään biodieselhankkeeseen. Tarkoituksena on rakentaa biopolttoaineiden jalostuslaitoslaitos kohteella sijaitsevan teollisuusalueen itäpuolella sijaitsevalle metsäalueelle. Maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset täyttävää selvitystä tullaan käyttämään hankkeen rakentamisen suunnittelussa tausta-aineistona.

2. Tutkimusalue

Suunnittelualue sijaitsee Äänekosken kaupungin kaakkoispuolella Aholankankaan alueen länsipuolella. Alue rajautuu pohjoisosiltaan Kovalantielle, itäosiltaan Äänekoskentielle, eteläosiltaan lehtipuuvaltaiseen metsään ja länsiosiltaan junarataan sekä Sarvelantielle. Koko suunnittelualue on puustoinen. Alueen pohjoisosassa metsä on varttunutta sekametsää, joka vaihtuu kuivaksi kangasmetsäksi. Alueen keskiosassa on kaksi tenniskenttää ja eteläosaa hallitsee viljelykäytössä oleva pello sekä taimettunut hakkuualue. Kasvimaantieteellisesti Äänekoski jakautuu kahteen erilliseen kasvillisuusvyöhykkeeseen, keskiboreaaliseen ja eteläboreaaliseen. Keskiboreaaliseen vyöhykkeelle ominaista on, että mänty on kuusta yleisempi ja vain noin viidesosa puustosta on lehtipuuta. Eteläboreaalaisella vyöhykkeellä metsät ovat monimuotoisempia, mikä näkyy mm. pesivien lintulajien sekä putkilokasvien määrässä. Kumpikin vyöhyke tulee hyvin esille nyt inventoidulla alueella.

3. Aineisto ja menetelmät

Inventointialueelta (karttaliite 1) selvitettiin Luonnonsuojelulain tarkoittamat suojeltavat luontotyypit (Luonnonsuojelulaki 1996/1096, 29§), Metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (1996/1093, 10§) ja Vesilain suojelamat kohteet (Vesilaki 1961/264, 15a § ja 17a§). Inventointi toteutettiin Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeen (Pääkkönen 2000) mukaisesti. Alueelta etsittiin putkilokasvien lisäksi myös muuta uhanalaislajistoa kuten kääpäsieniä ja puiden runkojen ja kallioseinämien epifyyttilajistoa. Luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitys tehtiin maastokäynneillä 15.6.2010 ja 6.7.2010. Alueen pesimälinnustosta inventoitiin vain arvokkaimmat EU:n Lintudirektiivin liitteen I mukaiset lajit sekä kansallisessa uhanalaisluokituksessa (Rassi 2001) mainitut lintulajit. Linnustoselvitys tehtiin kahden käyntikerran kartoituslaskentamenetelmällä (Koskimies 1988), siten että koko alue kuljettiin kahdesti läpi. Maastotöistä vastasivat FM, biologi Jyrki Oja ja Satu Oja Suomen Luontotieto Oy:stä. Raportin taittoi Eija Rauhala (Tmi Eija Rauhala). Selvityksessä käytetyn karttamateriaalin antoi tilaaja käyttöömmme.

Ennen maastoinventointia selvitettiin onko alueelta olemassa aiemmin julkaistua luontotietoa. Kansallisessa uhanalaisrekisterissä, Hertta-rekisterissä, ei ole tietoa suunnittelualueella esiintyvistä uhanalaisista putkilokasvilajeista, sammalista ja jäkälistä. Äänekosken alueelta on useita erillisiä luonto- ja ympäristöselvityksiä mm. Äänekosken ja Suolahden taajamien laajennusalueiden luontoselvitys (Suunnittelukeskus 2006), jonka yhteydessä on inventoitu myös nyt selvittävää aluetta. Suunnittelualueelta on tehty liito-oravaselvitys 2010 (Mattiias Kanckos).

4. Tulokset

Koko suunnittelualue käytiin systemaattisesti läpi jalkaisin. Suurin osa suunnittelualueesta on metsää. Inventointialue jaettiin pinnanmuodoiltaan ja kasvillisuustyyppin perusteella 5 erilliseen lohkoon, joista tehtiin kasvillisuuden yleiskuvaus. Kuvauksessa selvitettiin alueen puusto, pensaskerros sekä putkilokasvillisuuden valtalajisto, mahdollinen vaateliaampi lajisto sekä muut luontoarvot.

4.1 Lohkojen yleiskuvaus

Lohko 1

Alue on vankkaa kuusta (*Picea abies*) kasvavaa sekametsää. Kuusen lisäksi puustoon kuuluu rauduskoivuja (*Betula pendula*), haapaa (*Populus tremula*), harmaaleppää (*Alnus incana*), pihlajaa (*Sorbus aucuparia*) sekä muutamia mäntyjä (*Pinus sylvestris*). Pensaskerroksen lajistoon kuuluu mm. taikinanmarja (*Ribes alpinum*), tervtuselja (*Sambucus racemosa*), punaherukka (*Ribes rubrum*) sekä vaahtera (*Acer platanoides*). Metsätyyppi alueella on lähinnä käenkaali-oravanmarjatyyppin tuoretta kangasta, jossa on runsaasti lehtomaisia piirteitä. Aluskasvillisuuden lajistoon kuuluu mm. korpi-imarre (*Thelypteris phegopteris*), metsäimarre (*Gymnocarpium dryopteris*), käenkaali (*Oxalis acetosella*), oravanmarja (*Maianthemum bifolium*), metsäalvejuuri (*Dryopteris carthusiana*), metsätähti (*Trientalis europaea*), kultapiisku (*Solidago virgaurea*), metsäkurjenpolvi (*Geranium sylvaticum*), ahomansikka (*Fragaria ves-*

Lohkon 1 lehtomaista sekametsää

ca), lehtonurmikka (*Poa nemoralis*) sekä metsäkorte (*Equisetum sylvaticum*). Muusta lajistosta mainittakoon nuokkuhelmikkä (*Melica nutans*), sudenmarja (*Paris quadrifolia*) sekä lillukka (*Rubus saxatilis*). Aluetta on harvennettu ja kohteella on paikoin runsaasti hakkuutähteitä. Lohkon poikki kulkee luonnontilaisen kaltainen puro. Puro saa alkunsa rakennelmasta, jossa lienee ollut kaivo. Puro on paikoin heinävidan (*Potamogeton gramineus*) peittämää ja puron varsilla esiintyy runsaasti metsälehtiväsymalta (*Plagiomnium cuspidatum*). Puron reunoilla kasvaa runsaasti metsäalvejuurta, korpi-imarretta, metsäimarretta ja paikoin hiirenporrasta (*Athyrium filix-femina*). Näillä kohdin metsätyyppi on saniaistyyppin kostea lehtoa. Aluskasvillisuuden lajistoon kuuluu saniaisten lisäksi käenkaalia, suo-orvokkia (*Viola palustris*), ojaleinikkiä (*Ranunculus flammula*) sekä vuohenputkea (*Aegopodium podagraria*). Lohkon länsireunalla pyörätien vieressä on tiheä kiiltopajua (*Salix phylicifolia*) ja harmaaleppää kasvava reunuus.

Lohko 2

Koko alue on havupuuvaltaista kuivaa kangasmetsää. Valtapuustona vuorottelevat kuusi ja mänty. Lohkon pohjoisosa on kuusivaltaisempaa. Kuusten joukossa kasvaa jonkin verran lehtipuuta mm. haapaa ja rauduskoivua. Aluspuusto on melko harvaa ja koostuu lähinnä nuorista lehtipuista. Pensaskerroksessa esiintyy jonkin verran katajaa (*Juniperus communis*). Aluskasvillisuuden lajisto on melko tavanomaista kuivan kankaan lajistoa ja siihen kuuluu mm. mustikka (*Vaccinium myrtillus*), puolukka (*Vaccinium vitis-idaea*), metsämaitikka (*Melampyrum sylvaticum*), kangasmaitikka (*Melampyrum pratense*), metsätähti ja kanerva (*Calluna vulgaris*). Lohkon eteläpuoli on mäntyvaltaisempaa ja pensaskerros on tiheämpää. Pensaskerroksen lajistoon kuuluu harmaaleppää, haapaa, tuomea (*Prunus padus*) sekä hies- ja rauduskoivuja. Lohkon keskellä on täyttömaa-alue, jota on käytetty todennäköisesti maankaatopaikkana. Alueen eteläosassa on kaksi tenniskenttää. Kenttien ympäristössä aluskasvillisuuden lajistoon kuuluu ahomansikkaa, kieloa (*Convallaria majalis*) sekä metsäkurjenpolvea. Lohkon länsireunalla kulkee sähkölinja. Linjan ympäristö on pensoittunutta ja lehtipuuvaltaista. Sähkölinjan ja tenniskentän väliin jää sepelikenttä. Aluskasvillisuus on tavanomaista eikä kohteella ole merkittäviä luontoarvoja.

Yleiskuva lohkon 3 eteläosasta